

Suvestinė redakcija nuo 2024-02-20

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2000, Nr. [78-2372](#), i. k. 1002330ISAK00000259

Nauja redakcija nuo 2017-11-01:

Nr. [3D-520](#), 2017-08-04, paskelbta TAR 2017-08-04, i. k. 2017-13100

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL GEROSIOS AUGALŲ APSAUGOS PRODUKTŲ VEIKSMINGUMO
BANDYMŲ PRAKTIKOS TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2000 m. rugsėjo 6 d. Nr. 259
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos augalų apsaugos įstatymo 3 straipsnio 4 dalies 3 punktu,

t v i r t i n u Gerosios augalų apsaugos produktų veiksmingumo bandymų praktikos taisykles (pridedama).

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

EDVARDAS MAKELIS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2000 m. rugsėjo 6 d. įsakymu Nr. 259
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2024 m. vasario 19 d. įsakymo
Nr. 3D-122 redakcija)

GEROSIOS AUGALŲ APSAUGOS PRODUKTŲ VEIKSMINGUMO BANDYMŲ PRAKTIKOS TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Gerosios augalų apsaugos produktų veiksmingumo bandymų praktikos taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato reikalavimus, keliamus augalų apsaugos produktų veiksmingumo bandymams.
2. Taisyklės taikomos gerosios augalų apsaugos produktų veiksmingumo bandymų praktikos sertifikato (toliau – GBP sertifikatas) turėtojams ir (ar) fiziniams ir juridiniams asmenims, kurie siekia įgyti GBP sertifikatą (toliau – pareiškėjas).
3. GBP sertifikatų turėtojų ir (ar) pareiškėjų veiklos, susijusios su gerąja augalų apsaugos produktų veiksmingumo bandymų (toliau – veiksmingumo bandymai) praktika, priežiūrą atlieka Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Tarnyba).
4. Taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos augalų apsaugos įstatyme.

II SKYRIUS REIKALAVIMAI GBP CERTIFIKATO TURĖTOJO IR (AR) PAREIŠKĖJO DARBUOTOJAMS

5. Veiksmingumo bandymus pagal Taisyklių reikalavimus gali atlikti GBP sertifikato turėtojo ir (ar) pareiškėjo darbuotojai, kurie turi kvalifikaciją atlikti veiksmingumo bandymus:
 - 5.1. veiksmingumo bandymų vadovai turi turėti aukštąjį universitetinį išsilavinimą bei dokumentą, kuriuo patvirtinamas bent B1 anglų kalbos lygis, ir ne mažiau kaip 3 metų agronomijos, miškininkystės, jei veiksmingumo bandymai bus atliekami su miško augalais, mokslinių bandymų vykdymo patirtį, iš kurių ne mažiau kaip 1 metai – augalų apsaugos produktų veiksmingumo bandymų srityje;
 - 5.2. veiksmingumo bandymų vykdytojai turi turėti aukštąjį universitetinį išsilavinimą ir suteiktą bakalauro kvalifikacinį laipsnį arba aukštąjį neuniversitetinį išsilavinimą ir suteiktą profesinio bakalauro kvalifikacinį laipsnį bei dokumentą, kuriuo patvirtinamas bent B1 anglų kalbos lygis, ne mažiau kaip 2 metų darbo patirtį agronomijos, miškininkystės, jei veiksmingumo bandymai bus atliekami su miško augalais, arba gyvybės mokslų krypties mokslinių bandymų

srityje, ir būti apmokyti atlikti augalų apsaugos produktų veiksmingumo bandymus;

5.3. techniniai lauko darbuotojai turi turėti bent pagrindinį išsilavinimą ir būti apmokyti atlikti techninius lauko darbus;

5.4. techniniai laboratorijos darbuotojai turi turėti bent vidurinį išsilavinimą ir būti apmokyti atlikti techninius darbus laboratorijoje.

6. GBP sertifikato turėtojas ir (ar) pareiškėjas Tarnybai pateikia darbuotojų, susijusių su veiksmingumo bandymų atlikimu, gyvenimo aprašymus, įrodančius jų kvalifikaciją atlikti veiksmingumo bandymus.

7. GBP sertifikato turėtojas ir (ar) pareiškėjas standartinėje darbo metodikoje turi nustatyti darbuotojų, susijusių su veiksmingumo bandymų vykdymu, funkcijas.

8. GBP sertifikato turėtojas ir (ar) pareiškėjas paskiria darbuotoją (-us), atsakingą (-us) už šias funkcijas:

8.1. visos veiklos, susijusios su veiksmingumo bandymais pagal gerosios augalų apsaugos produktų veiksmingumo bandymų praktikos reikalavimus, organizavimą;

8.2. veiksmingumo bandymo protokolų (angl. *trial protocol*) tvirtinimą GBP sertifikato turėtojo institucijoje;

8.3. veiksmingumo bandymo atlikimo planavimą ir vykdymą;

8.4. derliaus sunaikinimą, jei tai nurodyta mokslinių tyrimų ar technologinės plėtros tikslais atlikti eksperimentus ar bandymus su Lietuvos Respublikoje neregistruotais augalų apsaugos produktais leidime, kurį išduoda Tarnyba;

8.5. veiksmingumo bandymų laukelių įrengimą;

8.6. kenkėjų, ligų, piktžolių gausumo apskaitų atlikimą, augimo reguliatorių, defoliantų, desikantų ir kitų augalų apsaugos produktų veikimo vertinimą ir duomenų užrašymą ar įvedimą į kompiuterinę duomenų bazę;

8.7. gautų augalų apsaugos produktų apskaitos tvarkymą;

8.8. laboratorinės įrangos, augalų apsaugos produktų purkštuvų ir kt. kalibravimą;

8.9. augalų apsaugos produktų purškimą, barstymą, beicavimą, įterpimą;

8.10. standartinių darbo metodikų rengimą, atnaujinimą ir saugojimą;

8.11. veiksmingumo bandymų metu gautų duomenų saugojimą;

8.12. veiksmingumo bandymų ataskaitų rengimą;

8.13. laboratorinių analizių, susijusių su veiksmingumo bandymais, vykdymą;

8.14. tuščių augalų apsaugos produktų pakuočių ir (ar) nepanaudotų augalų apsaugos produktų sunaikinimą;

8.15. darbuotojų saugą, naudojant augalų apsaugos produktus.

9. Visi darbuotojai, tiesiogiai dirbantys su augalų apsaugos produktais, privalo turėti augalų apsaugos ar kitą jam prilyginamą Europos Sąjungos valstybėje narėje ar Europos

ekonominės erdvės valstybėje išduotą pažymėjimą.

10. Tuo atveju, kai GBP sertifikato turėtojas ir (ar) pareiškėjas negali atlikti tik tam tikros veiksmingumo bandymo dalies (pvz.: sėklų beicavimo, laboratorinės analizės), jie gali pasinaudoti kito fizinio ar juridinio asmens paslaugomis, tačiau privalo pagrįsti pasirinkto paslaugos teikėjo kompetenciją. Kompetenciją pagrindžiantys dokumentai turi būti pridedami prie veiksmingumo bandymo bylos. Veiksmingumo bandymo ataskaitoje turi būti aiškiai nurodyta, kurią veiksmingumo bandymo dalį atliko ne GBP sertifikato turėtojas ir (ar) pareiškėjas, o kitas kompetentingas paslaugos teikėjas.

11. Jei GBP sertifikato turėtojas ir (ar) pareiškėjas turi pasinaudoti kitų darbuotojų paslaugomis tam tikroms funkcijoms, tiesiogiai susijusioms su veiksmingumo bandymo atlikimu, jie privalo užtikrinti, kad kitas darbuotojas būtų tinkamai apmokytas bei suprastų savo funkcijas ir pareigas. Tokio darbuotojo gyvenimo aprašymas ir dokumentas, įrodantis gautą mokymą, nurodant mokymų turinį, datą ir atsakingą asmenį, turi būti pridedami prie standartinės darbo metodikos apie darbuotojus.

III SKYRIUS

REIKALAVIMAI VEIKSMINGUMO BANDYMŲ LAUKAMS IR PATALPOMS

12. GBP sertifikato turėtojas ir (ar) pareiškėjas, atliekantis veiksmingumo bandymus pagal Taisyklių reikalavimus, priklausomai nuo veiksmingumo bandymų srities, turi atitikti Taisyklėse nustatytus reikalavimus, keliamus veiksmingumo bandymų laukams, šiltnamiams, auginimo kameroms, turėti augalų apsaugos produktų saugojimo patalpą ar spintą, augalų apsaugos produktų svėrimo darbams pritaikytą patalpą ar vietą laboratorijoje, žemės ūkio technikos ir augalų apsaugos produktų purškimo, barstymo, beicavimo įrangos saugojimo patalpą, sandėlius augalinei produkcijai laikyti ir (ar) jai tirti ir patalpas veiksmingumo bandymų duomenims apdoroti.

13. Jei GBP sertifikato turėtojas ir (ar) pareiškėjas neturi veiksmingumo bandymų laukų, jie gali pagal panaudos sutartį ar kitais teisėtais pagrindais veiksmingumo bandymus atlikti kitam ūkio subjektui priklausančiuose laukuose.

14. Laukai, kuriuose įrengiami veiksmingumo bandymų laukeliai, derlingumu, dirvos mechanine sudėtimi turi atitikti veiksmingumo bandymo atlikimo sąlygas. Laukas turi būti lygus, be įdubimų ir iškilimų, neakmenuotas, be užmirkimo rizikos, kuo vienodesnės mechaninės sudėties. Jei veiksmingumo bandymo sąlygos reikalauja, turi būti žinoma agrocheminė dirvožemio sudėtis, pH, organinių medžiagų kiekis.

15. Augalų apsaugos produktų saugojimo patalpa turi atitikti Augalų apsaugos produktų saugojimo, tiekimo rinkai, naudojimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 3D-564 „Dėl Augalų apsaugos produktų saugojimo,

tiekimui rinkai, naudojimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Augalų apsaugos produktų saugojimo, tiekimui rinkai, naudojimo taisyklės), nurodant saugojimo reikalavimus.

16. Sandėliai, kuriuose laikoma augalinė produkcija, skirta kiekybinėms ir kokybinėms derliaus analizėms, turi būti apsaugoti nuo drėgmės ir neigiamos temperatūros poveikio.

17. Sandėliai, kuriuose atliekami veiksmingumo bandymai, turi būti apsaugoti nuo dienos šviesos. Juose turi būti užtikrintos bandymo protokole numatytos sąlygos.

18. Augalų apsaugos produktų svėrimo patalpoje turi būti įrengtas apšvietimas, vandentiekis, traukos spinta ar kitas orą ištraukiantis įrenginys, svėrimo ar matavimo įranga ir priemonės.

19. Šiltnamiai turi būti uždaros sistemos su šviesai laidžia išorine danga. Priklausomai nuo veiksmingumo bandymo sąlygų, šiltnamyje turi būti užtikrintos bandymų protokole numatytos sąlygos (temperatūros, laistymo, tręšimo, apšvietimo ir kt.). Šiltnamyje turi būti techninė galimybė vandeniui nelaidžia medžiaga augalų apsaugos produktų naudojimo metu atskirti apdorojamus augalus nuo neapdorojamų augalų.

20. Auginimo kameros turi turėti automatines klimato ir apšvietimo kontrolės sistemas.

21. Patalpos, kuriose laikoma žemės ūkio technika ir augalų apsaugos produktų purškimo, barstymo, beicavimo įranga, turi būti apsaugotos nuo drėgmės.

22. Darbo su veiksmingumo bandymo duomenimis patalpose turi būti biuro baldai, kompiuterinė technika ir kitos priemonės, reikalingos veiksmingumo bandymų duomenims fiksuoti ir saugoti.

IV SKYRIUS REIKALAVIMAI VEIKSMINGUMO BANDYMŲ ĮRANGAI

23. GBP sertifikato turėtojas ir (ar) pareiškėjas, atliekantis veiksmingumo bandymus, privalo nuosavybės teise turėti arba kitais teisėtais pagrindais naudoti įrangą veiksmingumo bandymams atlikti nurodytoje veiksmingumo bandymų srityje: augalų apsaugos produktų purškimo, granulių barstymo, beicavimo įrangą, laukelių sėjimo ar sodinimo įrangą, mažos apimties derliaus nuėmimo įrangą, didelių svarių svarstyklės, didelio tikslumo (0,01 g) svarstyklės, grūdų skaičiuotuvą, grūdų drėgmematį, džiovinimo kamerą, oro termometrą, dirvožemio termometrą, vėjo greičio matuoklį, laboratorinę įrangą kokybiniam derliaus parametrui nustatyti, taip pat matavimo (pvz.: tūrio matuokliai, matavimo juostos, ekeris), vertinimo (pvz., piktžolių apskaitos lankeliai) ar ėminių ėmimo metu naudojamą įrangą ir priemones.

24. Dėl kiekvieno įrenginio, kuris turi įtakos veiksmingumo bandymų duomenų tikslumui, GBP sertifikato turėtojas ir (ar) pareiškėjas privalo parengti standartines darbo metodikas. Standartinėje darbo metodikoje detalios aprašomos įrenginio naudojimas, kalibravimas (dažnis, metodas, leistini nuokrypiai), jei reikalinga ir jo priežiūra.

25. Kiekvienas įrenginys, kuriam reikalingas kalibravimas, turi turėti identifikavimo numerį. Įrenginio identifikavimo numeris turi būti nurodytas kalibravimo formose, veiksmingumo bandymo tyrimo bylose ir veiksmingumo bandymo ataskaitose.

26. Kalibravimas turi būti atliekamas tiksliai taip ir tokiu dažnumu, kaip nurodyta įrenginio standartinėje darbo metodikoje. GBP sertifikato turėtojas ir (ar) pareiškėjas privalo užtikrinti veiksmingumo bandyme naudojamų įrenginių kalibravimo atsekamumą. Įrenginių kalibravimo atsekamumui užtikrinti pildoma kalibravimo forma. Kalibravimo formas turi būti saugomos ne trumpiau kaip 10 metų.

27. Visos svarstyklės kas 2 metus turi būti metrologiškai patikrintos Lietuvos Respublikos metrologijos įstatymo nustatyta tvarka.

28. Jei įrangą veiksmingumo bandymams atlikti GBP sertifikato turėtojas ir (ar) pareiškėjas skolinasi ar nuomojasi, jis privalo užtikrinti, kad bus laikomasi Taisyklių 23–27 punktų reikalavimų.

V SKYRIUS

REIKALAVIMAI STANDARTINĖMS DARBO METODIKOMS

29. GBP sertifikato turėtojas ir (ar) pareiškėjas privalo turėti su Tarnyba suderintas standartines darbo metodikas. Standartinės darbo metodikos turi būti parengtos elektroniniu formatu visoms su veiksmingumo bandymais susijusioms ir nuolat atliekamoms veikloms.

30. Standartinėse darbo metodikose veiksmingumo bandymų procedūros turi būti aprašytos taip, kad pagal jas atlikus veiksmingumo bandymą ar jo dalį, būtų gauti teisingi duomenys ir kad veiksmingumo bandymus sudarantys darbai būtų atliekami taikant tas pačias procedūras.

31. Galiojančios standartinės darbo metodikos turi būti prieinamos ir pateiktos visiems GBP sertifikato turėtojo ir (ar) pareiškėjo su veiksmingumo bandymais susijusiems darbuotojams. GBP sertifikato turėtojo ir (ar) pareiškėjo darbuotojai, susiję su veiksmingumo bandymais, turi būti supažindinami su kiekviena galiojančia standartinė darbo metodika prieš ją naudojant pirmą kartą ar ją atnaujinus.

32. Standartinių darbo metodikų apraše turi būti nurodyta:

32.1. visų galiojančių standartinių darbo metodikų sąrašas;

32.2. veiksmingumo bandymui atlikti reikalinga įranga, jos naudojimas, kalibravimas ir priežiūra, kaip numatyta Taisyklių 23–28 punktuose;

32.3. veiksmingumo bandymus atliekantys darbuotojai, jų pareigybės įstaigoje, funkcijos atliekant veiksmingumo bandymus ir gyvenimo aprašymai, kaip numatyta Taisyklių 5–11 punktuose;

32.4. patalpos, laboratorijos, šiltnamiai, sandėliai ir kitos patalpos, jų vieta;

32.5. veiksmingumo bandymų vietos parinkimas, jos įrengimas;

32.6. reikalavimai veiksmingumo bandymų laukams;

32.7. veiksmingumo bandymų planavimas (veiksmingumo bandymo protokolas) ir įrengimas (veiksmingumo bandymo laukelių vieta lauke, jų matavimas, žymėjimas, išdėstymas atsitiktine tvarka);

32.8. tvarka, kai veiksmingumo bandymas atliekamas kitam ūkio subjektui priklausančiame lauke (sutartis, abipusiai įsipareigojimai, informacijos apie lauką surinkimas);

32.9. gautų augalų apsaugos produktų, skirtų veiksmingumo bandymams atlikti, žymėjimas ir registracija, saugojimas, nepanaudotų augalų apsaugos produktų ir tuščių pakuočių sunaikinimas;

32.10. augalų apsaugos produktų naudojimas, svėrimas, matavimas ir žymėjimas, tirpalų, įskaitant labai mažos koncentracijos tirpalus, ruošimas;

32.11. purškimas (lauko, sodo augalų, medienos ir kt.), granulių barstymas, mirkymas ir kt.;

32.12. veiksmingumo bandymų metodų sąrašas;

32.13. veiksmingumo bandymams reikalingų kenksmingųjų organizmų veisimas ir paruošimas naudojimui, jei būtina;

32.14. meteorologinių duomenų registravimas;

32.15. apskaitų metodai (skaičiavimas, vertinimas, ėminių ėmimas, derliaus ėmimas ir kt.);

32.16. analizių aprašai (derliaus kokybiniai parametrai);

32.17. pirminių duomenų užrašymas ar įvedimas ir kryžminis patikrinimas, statistinis duomenų apdorojimas;

32.18. dokumentų valdymo sistema (veiksmingumo bandymo byla, saugojimas);

32.19. veiksmingumo bandymo ataskaita, jos turinys;

32.20. asmens sauga, naudojant augalų apsaugos produktus;

32.21. darbuotojų apmokymas ir žinių patikrinimas;

32.22. standartinių darbo metodikų rengimas, jų atnaujinimas ir saugojimas.

33. Standartinę darbo metodiką rengia šioje srityje dirbantis asmuo pagal GBP sertifikato turėtojo ir (ar) pareiškėjo nustatytą formą. Standartinė darbo metodika privalo turėti pavadinimą ir numerį, sudarytą iš eilės numerio ir versijos numerio, jos puslapiai turi būti sunumeruoti. Standartinę darbo metodiką turi sudaryti turinys, aprašomoji dalis ir, jei reikalinga, priedai.

34. GBP sertifikato turėtojas ir (ar) pareiškėjas turi paskirti už standartinių darbo metodikų atitiktį teisės aktams, Europos ir Viduržemio jūros regiono augalų apsaugos organizacijos (toliau – EAAO) veiksmingumo bandymų gairėms ir praktikai atsakingą asmenį. Šis asmuo yra atsakingas už naujų ir atnaujintų standartinių darbo metodikų derinimą su Tarnyba, GBP sertifikato turėtojo ir (ar) pareiškėjo darbuotojų supažindinimą, negaliojančių standartinių darbo metodikų saugojimą.

35. GBP sertifikato turėtojas ir (ar) pareiškėjas privalo standartines darbo metodikas kasmet peržiūrėti ir, jei yra teisės aktų, EAAO gairių ar praktikos pasikeitimų, jas atnaujinti. Už standartines darbo metodikas atsakingas GBP sertifikato turėtojo ir (ar) pareiškėjo darbuotojas sudaro atnaujintų standartinių darbo metodikų sąrašą ir kartu su atnaujintomis standartinėmis darbo metodikomis kiekvienais kalendoriniais metais iki balandžio 1 dienos pateikia derinti Tarnybai. Sąraše (lentelės forma) turi būti nurodytas senas standartinės darbo metodikos numeris, naujas standartinės darbo metodikos numeris, pakeitimo pagrindas ir aprašymas, rengėjas bei data.

36. Tarnyba per 30 kalendorinių dienų peržiūri atsiųstas standartines darbo metodikas, įvertina jų atitiktį teisės aktams, EAAO veiksmingumo bandymų gairėms bei praktikai, ir elektroninėmis priemonėmis informuoja GBP sertifikato turėtoją apie nustatytas neatitiktis.

37. GBP sertifikato turėtojas ir (ar) pareiškėjas saugo nebegaliojančias standartines darbo metodikas ne trumpiau kaip 5 metus.

VI SKYRIUS

AUGALŲ APSAUGOS PRODUKTŲ TVARKYMO REIKALAVIMAI

38. GBP sertifikato turėtojas ir (ar) pareiškėjas privalo tvarkyti visų Lietuvos Respublikoje neįregistruotų ir Lietuvos Respublikoje registruotų veiksmingumo bandymuose naudojamų augalų apsaugos produktų apskaitą.

39. Augalų apsaugos produktų gavimo, registravimo, žymėjimo, saugojimo, nepanaudotų augalų apsaugos produktų ir tuščių augalų apsaugos produktų pakuočių sunaikinimo tvarka turi būti nustatyta standartinėje darbo metodikoje.

40. Augalų apsaugos produktai iš veiksmingumo bandymo užsakovo turi būti gaunami su saugos duomenų lapais. Užsakovas taip pat turi nurodyti, o GBP sertifikato turėtojas ir (ar) pareiškėjas augalų apsaugos produktų gavimo žurnale įrašyti veiksmingumo bandymams pateikto augalų apsaugos produkto kiekį, pavadinimą arba kodą, partijos numerį, augalų apsaugos produkto formą, galiojimo terminą ir specialiąsias saugojimo sąlygas, jei tokių yra.

41. Augalų apsaugos produktai ir (ar) beicuota sėkla saugoma, naudojama laikantis Augalų apsaugos produktų saugojimo, tiekimo rinkai, naudojimo taisyklėse nustatytų reikalavimų.

VII SKYRIUS

VEIKSMINGUMO BANDYMŲ PLANAVIMAS

42. Kiekvienam veiksmingumo bandymui atlikti turi būti sudarytas veiksmingumo bandymo protokolas, kurį rengia GBP sertifikato turėtojas ir (ar) pareiškėjas.

43. Veiksmingumo bandymo protokole veiksmingumo bandymo sąlygos ir reikalavimai turi atitikti EAAO bendrosiose ir specialiosiose gairėse nurodytus reikalavimus. Veiksmingumo

bandymui atlikti leidžiama nustatyti griežtesnes sąlygas ir reikalavimus (pvz., didesnis apskaitų skaičius, veiksmingumo bandymų laukelių plotas ir kt.).

44. GBP sertifikato turėtojas ir (ar) pareiškėjas privalo turėti prieigą prie EAAO gairių.

45. Veiksmingumo bandymo protokolą turi patvirtinti už veiksmingumo bandymų protokolų rengimą ir tvirtinimą atsakingas GBP sertifikato turėtojo ir (ar) pareiškėjo darbuotojas (-ai).

46. Veiksmingumo bandymo protokole turi būti nurodyta:

46.1. unikalus veiksmingumo bandymo numeris;

46.2. veiksmingumo bandymo pavadinimas;

46.3. veiksmingumo bandymo užsakovas;

46.4. veiksmingumo bandymą vykdančio padalinys;

46.5. veiksmingumo bandymo vykdytojas;

46.6. veiksmingumo bandymo tikslas;

46.7. EAAO gairės, kuriomis remiantis bus atliekamas veiksmingumo bandymas;

46.8. tiriami augalų apsaugos produktai, jų veikliosios medžiagos ir normos;

46.9. veiksmingumo bandymo laukelių išdėstymas (pakartojimų skaičius, veiksmingumo bandymo laukelių dydis, forma ir kt.);

46.10. reikalavimai augalų apsaugos produkto naudojimui (norma, tirpalo norma, įranga, įrangos parametrai, naudojimo laikas ir naudojimų skaičius, intervalas tarp naudojimų, jei taikoma, ir kt.);

46.11. surenkami duomenys (kenkėjų, ligų, piktžolių apskaitų, augimo reguliatorių veikimo, vertinimų skaičius ir laikas, tiriamų augalų būklė, derliaus kokybiniai ir kiekybiniai parametrai ir kt.);

46.12. apskaitų atlikimo metodikos;

46.13. reikalavimai duomenų statistinei analizei ir ataskaitai;

46.14. specialūs nurodymai dėl veiksmingumo bandymo vykdymo (pvz.: augalų veislės, kitų augalų apsaugos produktų naudojimas);

46.15. jei taikoma, reikalavimas sunaikinti derlių.

VIII SKYRIUS VEIKSMINGUMO BANDYMŲ VYKDYMAS

47. Veiksmingumo bandymai atliekami vadovaujantis veiksmingumo bandymo protokolu, bendrosiomis ir specialiosiomis EAAO gairėmis bei su Tarnyba suderintomis standartinėmis darbo metodikomis.

48. Veiksmingumo bandymai atliekami įprastomis agrotechninėmis sąlygomis, naudojamos Lietuvoje auginamų augalų rūšys ir veislės, kurias gali pažeisti kenksmingieji organizmai.

49. Lauko ir sodo augalų veiksmingumo bandymų laukeliai turi būti įrengiami mažiausiai 50 metrų atstumu nuo pastatų ar miško, 25 metrų atstumu nuo pavienių medžių, 10 metrų atstumu nuo kelių, 3 metrų atstumu nuo lauko kelių.

50. Miško augalų veiksmingumo bandymai turi būti įrengiami mažiausiai 50 metrų atstumu nuo pastatų, 10 metrų atstumu nuo kelių, 3 metrų atstumu nuo lauko kelių.

51. Technologinės vėžės negali eiti per veiksmingumo bandymo laukelius.

52. GBP sertifikato turėtojas ir (ar) pareiškėjas privalo užtikrinti, kad veiksmingumo bandymo metu pirminiai duomenys yra surenkami patikimu būdu, kad jie yra tikslūs ir įskaitomi.

53. Visi į apskaitą įtraukiami pirminiai duomenys turi būti registruojami.

54. Atliekant apskaitą apskaitos formoje visada turi būti nurodytas veiksmingumo bandymo numeris, apskaitos data, augalo išsivystymo tarpsnis pagal BBCH skalę, apskaitą atlikusio darbuotojo vardas, pavardė.

55. Bet kokie veiksmingumo bandymo metu atsiradę nukrypimai nuo veiksmingumo bandymo protokolo, standartinių darbo metodikų ir EAAO gairių turi būti užregistruoti. Jų poveikis veiksmingumo bandymų kokybei ir rezultatų patikimumui turi būti įvertintas tuoju pat, kai tik jie yra aptinkami ir atsekami.

IX SKYRIUS VEIKSMINGUMO BANDYMO BYLA

56. Kiekvienam veiksmingumo bandymui turi būti sudaryta veiksmingumo bandymo byla.

57. Veiksmingumo bandymo byloje turi būti visi duomenys, reikalingi veiksmingumo bandymo vykdymui bei ataskaitai parengti.

58. Veiksmingumo bandymo bylą sudaro:

58.1. veiksmingumo bandymo protokolas;

58.2. veiksmingumo bandymo vietovė (koordinatės ar kt.);

58.3. detalus veiksmingumo bandymo vietos aprašymas, nurodant dirvožemio savybes, jei būtina, priešėlį, augalų rūšį, veislę, tręšimo lygį, sėjos normą ir laiką, augalų apsaugos produktus, naudotus pasėlių priežiūrai;

58.4. veiksmingumo bandymo laukelių atsitiktinio išdėstymo schema;

58.5. informacija apie veiksmingumo bandyme tiriamus augalų apsaugos produktus (pavadinimas arba kodas), jų veikliosios medžiagos ir kiekiai, augalų apsaugos produkto forma, registracijos GBP sertifikato turėtojo augalų apsaugos produktų žurnale numeris, siuntos arba partijos numeris, augalų apsaugos produkto naudojimo norma;

- 58.6. purškimo planas, nurodant tiriamų augalų apsaugos produktų kiekius laukeliams;
- 58.7. purškimo aprašymas, nurodant datą, dirvos ir meteorologines sąlygas, augalų išsivystymo lygį (tarpsnį BBCH skalėje, aukštį, padengiamumą ir kt.), purškimo techniką ir parametrus;
- 58.8. veiksmingumo bandymų stebėjimo, vertinimo ir analizės apskaitų pradiniai duomenys;
- 58.9. kiekybinių, kokybinių analizių pradiniai duomenys;
- 58.10. pirminiai duomenys ir statistinė duomenų analizė;
- 58.11. pastabos apie nukrypimus nuo veiksmingumo bandymo protokolo, standartinių darbo metodikų ir EAAO veiksmingumo bandymų gairių.

X SKYRIUS VEIKSMINGUMO BANDYMO ATASKAITA

- 59. Veiksmingumo bandymo ataskaita turi būti parengta pagal EAAO gairių PP 1/181, nustatančių efektyvumo bandymų atlikimą ir atsiskaitymą, reikalavimus.
- 60. Veiksmingumo bandymo ataskaitos forma turi būti nurodyta standartinėje darbo metodikoje.
- 61. Veiksmingumo bandymo ataskaita turi būti parengta anglų kalba.
- 62. Veiksmingumo bandymo ataskaita turi būti patvirtinta veiksmingumo bandymo vykdytojo.
- 63. Prie veiksmingumo bandymo ataskaitos turi būti pridėta GBP sertifikato kopija.
- 64. GBP sertifikato turėtojas ir (ar) pareiškėjas privalo:
 - 64.1. užtikrinti, kad visi veiksmingumo bandymo ataskaitoje pateikti duomenys yra teisingi, patikimi, nuoseklūs ir tiksliai atkartoja pirminius veiksmingumo bandymo duomenis;
 - 64.2. veiksmingumo bandymų ataskaitoje patvirtinti, kad duomenys buvo gauti vadovaujantis veiksmingumo bandymo protokolu, standartinėmis darbo metodikomis ir EAAO gairėmis;
 - 64.3. veiksmingumo bandymų ataskaitoje būtina nurodyti visus nukrypimus nuo veiksmingumo bandymo protokolo, standartinių darbo metodikų ir EAAO gairių;
 - 64.4. užtikrinti, kad suformuluotos išvados tiksliai atspindi veiksmingumo bandymo metu gautus duomenis.

XI SKYRIUS DUOMENŲ SLAPTUMAS

- 65. Veiksmingumo bandymų metu gauta informacija yra konfidenciali.

66. Veiksmingumo bandymo užsakovui leidžiama užkoduoti naujų augalų apsaugos produktų ir veikliųjų medžiagų pavadinimus.

67. GBP sertifikato turėtojas ir (ar) pareiškėjas turi pateikti Tarnybos specialistui, atsakingam už gerąją veiksmingumo bandymų praktiką Lietuvos Respublikoje, visą informaciją, reikalingą atitinkamai šių Taisyklių reikalavimams įvertinti.

XII SKYRIUS DARBUOTOJŲ SAUGA

68. GBP sertifikato turėtojo ir (ar) pareiškėjo vadovas privalo užtikrinti saugias darbo sąlygas.

69. GBP sertifikato turėtojo ir (ar) pareiškėjo darbuotojai, dirbantys su neregistruotais augalų apsaugos produktais, turi naudoti saugos duomenų lapuose nurodytas asmenines apsaugos priemones. Dirbant su Lietuvos Respublikoje registruotais augalų apsaugos produktais, būtina laikytis augalų apsaugos produkto etiketėje nurodytų reikalavimų.

XIII SKYRIUS DUOMENŲ SAUGOJIMAS

70. GBP sertifikato turėtojas ir (ar) pareiškėjas turi saugoti visų stebėjimų, skaičiavimų ir išvestinių duomenų įrašus, taip pat kalibravimo įrašus ne trumpiau kaip 10 metų, o galutinę veiksmingumo bandymų ataskaitą arba jos kopiją tol, kol atitinkamas augalų apsaugos produktas yra registruotas Lietuvos Respublikoje.

XIV SKYRIUS GBP SERTIFIKATO TURĖTOJO IR (AR) PAREIŠKĖJO PAREIGOS

71. GBP sertifikato turėtojas privalo laikytis Augalų apsaugos įstatymo 4 straipsnio reikalavimų.

72. GBP sertifikato turėtojas ir (ar) pareiškėjas Tarnybai privalo:

72.1. kasmet iki balandžio 1 dienos pateikti informaciją apie savo organizacinės struktūros, darbuotojų, patalpų, įrangos pokyčius bei atnaujintas standartines darbo metodikas;

72.2. kasmet iki birželio 1 dienos pateikti informaciją apie einamųjų kalendorinių metų kovo–gegužės mėnesiais pradėtus veiksmingumo bandymus, nurodydamas veiksmingumo bandymo numerį, pavadinimą, bandomus augalų apsaugos produktus ir vietą;

72.3. kasmet iki gruodžio 31 dienos pateikti informaciją apie einamųjų kalendorinių metų rugpjūčio–spalio mėnesiais pradėtus veiksmingumo bandymus, nurodydamas veiksmingumo bandymo numerį, pavadinimą, augalų apsaugos produktus ir vietą; einamaisiais kalendoriniais metais įvykdytus veiksmingumo bandymus, kurių derlius turėjo būti sunaikintas, nurodydamas

leidimo mokslinių tyrimų ar technologinės plėtros tikslais atlikti neįregistruotų augalų apsaugos produktų eksperimentus ar veiksmingumo bandymus numerį, veiksmingumo bandymo numerį, augalų rūšį, plotą (m²), derlių (kg), sunaikinimo vietą, būdą, datą ir lydimąjo dokumento numerį, pateikti informaciją apie einamaisiais kalendoriniais metais vykdytus ir užbaigtus veiksmingumo bandymus.

XV SKYRIUS

GBP CERTIFIKATŲ TURĖTOJŲ VEIKLOS PRIEŽIŪRA

73. Tarnyba kartą per metus atlieka GBP sertifikato turėtojo veiklos patikrinimą, siekdama nustatyti, kaip laikomasi Taisyklių reikalavimų. Patikrinimas atliekamas Tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka.

XVI SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

74. Asmenys, pažeidę Taisyklių reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos augalų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka.

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [3D-625](#), 2010-07-07, Žin., 2010, Nr. 82-4358 (2010-07-13), i. k. 1102330ISAK003D-625
Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. rugsėjo 6 d. įsakymo Nr. 259 "Dėl Geros eksperimentinės praktikos nuostatų patvirtinimo" pakeitimo
2.
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [3D-935](#), 2011-12-21, Žin., 2011, Nr. 165-7882 (2011-12-31), i. k. 1112330ISAK003D-935
Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. rugsėjo 6 d. įsakymo Nr. 259 "Dėl Gerosios eksperimentinės praktikos taisyklių patvirtinimo" pakeitimo
3.
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [3D-520](#), 2017-08-04, paskelbta TAR 2017-08-04, i. k. 2017-13100
Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. rugsėjo 6 d. įsakymo Nr. 259 „Dėl Geros augalų apsaugos produktų veiksmingumo ir (arba) atrankumo bandymų praktikos taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo
4.
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas
Nr. [3D-122](#), 2024-02-19, paskelbta TAR 2024-02-19, i. k. 2024-03026
Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. rugsėjo 6 d. įsakymo Nr. 259 „Dėl Gerosios augalų apsaugos produktų veiksmingumo bandymų praktikos taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo